

LÍVSGÓÐSKA

FYRIBYRGJA EINSEMI VIÐ MATI OG SOSIALARI SAMVERU

Ein máltíð er nógv meira enn bara eitt høvi at eta góðan mat, men er eisini ein sosialur pallur har familjan og vinir hittast og njóta sosiala samveru og nærveru

Hallur av Rana

Tað hevur Tórshavnar kommunu ásannað, og er nú er fari undir eini nýggja verkætlan, ið skal betra um lívsgóðskuna hjá eldri borgarum, ið búgva heima hjá sær sjálvum, men fáa mat frá Lágargarði.

Ein máltíð er ikki bara ein máltíð

Tað er eitt politiskt ynski, ið liggur til grund fyri nýggju verkætlanini, ið hevur fingið heitið Matvinir. Tað er Heilsuhúsið, ið er ein stovnur undir Heilsu- og Umsorgartænastan, ið varar av verkætlanini, sum í fyrstu atløgu er ein royndarverkætlan.

– Til dagligt fáa 90 fólk mat frá Lágargarði, og ætlanin er fyrst at royna hetta við tíggju fólki. Tað vil siga, at tíggju fólk, ið fáa mat frá Lágargarði, fáa vitjan frá tíggju sjálvbodnum matvinum eina ferð um vikuna, sigur Bjørghild Djurhuus, forkvinna í Trivnaðarnevndini hjá Tórshavnar kommunu.

Í eini tørvs- og trivnaðarkanning, ið Eldraráðið hevur gjørt millum pensjónistar, varð spurt um, hvat tey heldur ynsktu. Eina fimm stjærna máltíð í einsemi ella eina bíliga máltíð við samveru. Ein stórir meiriluti segði, at tey heldur ynsktu eina bíliga máltíð har tey høvdu sosiala samveru við onkrum øðrum persóni, heldur enn at sita einsamøll og eta eina góða máltíð.

At fyrirbyggja einsemi er eisini høvuðsendamálið við verkætlanini, sambært forkvinnuni í Trivnaðarnevndini.

– Hetta er nakað, ið hevur

– Tíggju fólk, ið fáa mat frá Lágargarði, fáa vitjan frá tíggju sjálvbodnum matvinum eina ferð um vikuna, sigur Bjørghild Djurhuus, forkvinna í Trivnaðarnevndini hjá Tórshavnar kommunu

roynt í Danmark við góðum úrslitum. Endamálið er, at fyrirbyggja einsemi hjá fólki, ið sita einsamøll runt um í býnum. Ein máltíð er jú ikki bara ein máltíð. Ein máltíð er eisini samvera og prátt, sigur Bjørghild Djurhuus.

Í fyrreikingararbeiðinum hjá Tórshavnar kommunu til verkætlanina verður víst til, at ein máltíð við prátti kann hava fleiri positiv árin, so sum sansastimuli, venjing,

kenslu av felagsskapi, betri matarlyst og sosiala, líkamliga og sálarliga vælveru.

Ikki tørv á nøkrum førleikum

Í samband við at verkætlanin skjótt fer av bakkastokki leitar kommunan nú eftir sjálvbodnum, ið ynskja at vera ein partur av nýggja tilbøðnum til einsamar pensjónistar.

– Dámar tær at gera onkr-

an glaðan ella eta saman við øðrum, og hevur tú tíð eina ferð um vikuna, so er tað tær vit søkja eftir, skrivar kommunan í lýsingini eftir matvinum.

Kommunan leggur harvið ikki upp til, at tey sjálvbodnu hava nakrar serligar førleikar, ið gera, at tey eru serliga væl egnaði at vera matvinir. Tað er heldur ikki neyðugt, sambært Bjørghild Djurhuus.

– Hetta er fyri fólk í øllum aldrum og við øllum bakgrundum. Tað einasta tey sjálvbodnu verða biðin um at gera, er at koma á gátt hjá onkrum, borðreiða, eta og rudda av aftaná. Her skal eingin kostnaður vera fyri matvinirnar, so kommunan rindar fyri máltíðina hjá viðkomandi, sigur Bjørghild Djurhuus og leggur afturat.

– Ein slík vitjan, har tosað verður um vanlig ting sum

veðrið, mentan, politikk, ítrótt, familju ella annað er dýrabart fyri tey eldru og fyrirbyggir einsemi. Tað gevur betri orku, matarlyst og lívshuga hjá teimum eldru, meðan tað at sita einsamallur kann føra til einsemi.

Útlitini fyri at finna nokk av matvinum eru eisini góð, tí sambært eini tørvs- og trivnaðarkanning hjá Tórshavnar kommunu frá 2014, so ynskja 25 prosent av borgarum millum 60 og 75 ár at vera vitjanarvinir.

Verður eftirmett um hálvt ár

Í fyrstu atløgu er ætlanin at nýggja skipanin við matvinum skal royndarkoyrast í eitt hálvt ár. Aftaná tað verður hon síðani eftirmett.

– Um hálvt ár verður so alt eftirmett. Hvussu er maturin, hvat halda tey eldru, hvat halda matvinirnar, hvat kann gerast øðrvísi og so framvegis. Men vit hava góðar vónir, tí royndir aðrastaðnis frá vísa, at eldri fólk fáa eina betri lívsgóðsku, meðan tey sjálvbodnu eru glað fyri at kunna hjálpa, sigur Bjørghild Djurhuus.

Sjálv dylur Bjørghild Djurhuus ikki fyri, at hon fegnast yvir, at verkætlanin hevur eydnast so væl.

– Hetta er eitt mál, ið eg havi brent fyri, og eg kann bara fegnast um, at tað nú er politiskur meiriluti fyri, at hendan verkætlanin verður førd út í lívið. Eg eri ikki í iva um, at hetta fer at gera ein stóran mun í gerandisdegnum hjá okkara eldri borgarum, sigur Bjørghild Djurhuus at enda.